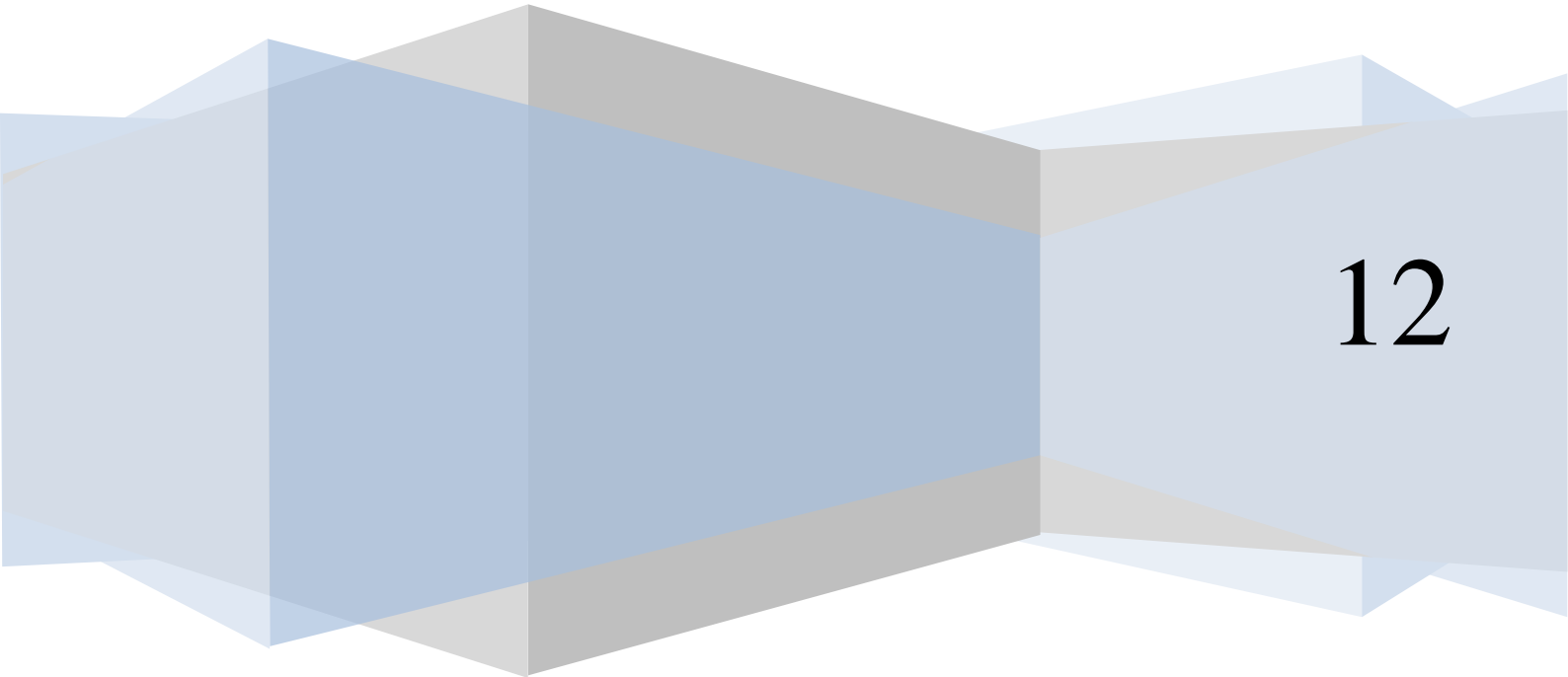

Anti-pestteam

Anti-pest protocol

MPIGO De Vloedlijn

12

A decorative graphic at the bottom of the page consisting of several overlapping, semi-transparent geometric shapes in shades of blue and grey, creating a layered, architectural effect.

Inhoudsopgave

DEEL A: Waarom?	3
Gebruikte methodes	
1 Waarom een pestprotocol?	3
2 Pesten versus plagen	4
3 Voorbeelden van specifiek pestgedrag	5
4 Rolpatronen bij pesten	7
4.1 Hoe de rolpatronen herkennen?	7
4.1.1 Signalen van een kind dat gepest wordt	7
4.1.2 Signalen van een kind dat pest + de meeloper(s)	7
4.1.3 Signalen van de omstaander(s)	7
4.2 Hoe reageren?	8
4.2.1 Het slachtoffer	8
4.2.2 De pester en de meeloper(s)	8
4.2.3 De omstaander(s)	8
5 Welke sancties worden opgelegd?	10
6 Methodes om pestgedrag aan te pakken	12
6.1 NO BLAME AANPAK	12
6.2 De vijfsporenaanpak	13
6.3 Peer Mediation	14
6.4 Kwaliteitscirkel	14
6.5 Aanpak Cyberpesten	15
7 10 gouden regels voor kinderen	17
DEEL B: Hoe reageren bij pesten?	18
1 Mogelijke preventiemaatregelen	18
2 Concrete aanpak	19
2.1 Leerlingniveau	19
2.2 Klasniveau	19
2.3 Schoolniveau	19
3 Contactpersonen binnen de school	20

DEEL A: Waarom?

Gebruikte methodes

1 Waarom een pestprotocol?

MPI de Vloedlijn wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Pesten gebeurt helaas op vele plaatsen en scholen. Scholen die ontkennen dat pesten op hun school plaatsvindt, zijn ongeloofwaardig en nemen het pestgedrag niet ernstig. Het is belangrijk om een duidelijk en helder beleid te voeren waarop alle betrokkenen kunnen terugvallen.

MPI De Vloedlijn wil in eerste instantie het pesten zoveel als mogelijk voorkomen door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat en dit zowel op de speelplaats, in de refter, op de bussen als in de klassen. Op school wordt met een beloningssysteem, maar als het moet ook aan de hand van een vastgelegd sanctiebeleid, gestreefd naar een schoolklimaat waarin wederzijds respect een belangrijke plaats heeft. Dat wederzijds respect niet altijd als vanzelfsprekend wordt ervaren geeft aan dat we kinderen moeten *leren* om op een respectvolle manier met anderen om te gaan.

2 Pesten versus plagen

De begrippen pesten en plagen worden vaak met elkaar verward. Het is daarom belangrijk om kinderen het verschil te doen inzien. Hieronder een omschrijving van beide begrippen.

Plagen

Bij plagen zijn de twee personen aan elkaar gelijk: er is een machtsevenwicht. De één doet iets, de ander doet iets terug, en... dat is het dan. Soms kan het leuk zijn, soms ook niet. Bij het plagen is het niet de bedoeling om leed te veroorzaken. Men weet dat de andere partij evenwaardig is. Kinderen die op een goeie manier met plagen omgaan kunnen er op termijn soms meer weerbaar door worden en leren op die manier om met elkaar om te gaan. Ze leren de grenzen verkennen en kennen. Ze leren elkaar en elkaars gezelschap te waarderen.

Pesten

Bij pesten is er een ongelijkwaardige strijd: één is het slachtoffer en kan, durft of weet niets te doen. De andere geniet daarvan en voelt zich vaak gesteund door één of meer meeloper(s). Hier wordt misbruik van macht gemaakt om de andere(n) te kwetsen. Dit kan op verschillende manieren gebeuren:

- verbaal
- fysiek
- materieel
- intimidatie (bedreiging, uitsluiting, sociaal isoleren)
- cyberpesten

Als een kind stelselmatig geconfronteerd wordt met deze ongewenste gedragingen, dan kan het erg ongelukkig worden. Soms is dit al een tijd bezig zonder dat het kind er iets van heeft gezegd. Jongens spreken er blijkbaar minder snel over dan meisjes.

Als het kind het probleem zelf ter sprake brengt, dan is het belangrijk om als leerkracht ervoor te zorgen dat de leerling in eerste instantie op de leerkracht kan vertrouwen. Verhoogde aandacht van de leerkracht, zodat het kind voelt dat het hulp mag verwachten, is een eerste belangrijke stap. Het gebeurt vaak dat het kind het probleem verzwijgt uit angst voor represailles van de pester. Iedere leerkracht voelt na korte tijd aan wie van zijn kinderen gemakkelijk slachtoffer kan worden en wie zich eerder als pester kan profileren. Het gericht observeren, met als doel pestgedrag te voorkomen of vast te stellen, is voor elke leerkracht een belangrijke opdracht. Een gesloten houding, in zichzelf gekeerd zijn en negatief gedrag stellen zijn vaak signalen die wijzen op pestgedrag.

Wanneer je als leerkracht ervaart dat je het pestgedrag niet kan oplossen, spreek dan het anti-pestteam aan.

3 Voorbeelden van specifiek pestgedrag

Verbaal

- Vernederen (*"Haal jij alleen de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen."*).
- Schelden (*"Viespeuk", "etterbak", "mietje", enz.*).
- Dreigen (*"Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je."*).
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken (bijvoorbeeld: *rooie, dikke, dunne, flapoor, centenbak, enz.*).
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of echt steun te zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.

Fysiek

- Trekken, duwen of zelfs spuwen.
- Schoppen en laten struikelen.
- Krabben, bijten en haren trekken.
- Willekeurig uitkiezen van leerlingen en slaan.

Materieel geweld

- Materiaal opzettelijk stukmaken.
- Dingen opzettelijk wegnemen.

Intimidatie:

- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit af te geven.

Cyberpesten:

Vormen van digitaal pesten

Anonieme berichten versturen via facebook, MSN en SMS, waarin geroddeld of bedreigd wordt. Zonder instemming foto's van mobieltjes en/of webcam op internet plaatsen of privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mail bom. 20% van de leerlingen heeft te maken met digitaal pesten.

Anti-pestprotocol MPIGO DE VLOEDLIJN

Effecten

De effecten van digitaal pesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt en die zonder toestemming op internet geplaatst worden verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan, zijn soms niet meer te verwijderen.

Verantwoordelijkheid van de school

Ook al vindt het pesten buiten de school plaats, de school wordt hiermee geconfronteerd. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. De resultaten en het welbevinden lijden eronder.

4 Rolpatronen bij pesten

Bij het pesten onderscheiden we steeds 4 partijen: het slachtoffer, de pester, de meeloper(s) en de omstaander(s).

4.1 Hoe de rolpatronen herkennen?

Alle signalen herkennen is onmogelijk maar hieronder enkele voorbeelden

4.1.1 Signalen van een kind dat gepest wordt

- bang zijn om naar of van school te gaan
- niet naar school willen gaan en voortdurend smoesjes verzinnen
- slechter presteren dan normaal
- met kapotte spullen of kleren thuiskomen
- teruggetrokken gedrag vertonen
- agressief worden naar andere kinderen toe
- stoppen met eten
- buikpijn of hoofdpijn hebben
- zichzelf in slaap huilen
- nachtmerries hebben, (terug) bedplassen
- het vertonen van blauwe plekken, verwondingen of schrammen
- geld vragen (om pester af te lossen)
- weigeren om te zeggen wat er aan de hand is
- niet kloppende verklaringen afleggen
- zelfmoordneigingen vertonen

4.1.2 Signalen van een kind dat pest + de meeloper(s)

- agressief gedrag vertonen
- de baas willen spelen
- ongeduldig zijn
- vertellen hoe stoer hij/zij is
- moeite om gevoelens onder woorden te brengen

4.1.3 Signalen van de omstaander(s)

- niet ingaan op het pestgedrag op het moment zelf
- melden pestgevallen aan derden

- geen rechtstreekse confrontatie met de pester en/of meeloper(s)

4.2 Hoe reageren?

Een pasklare oplossing om te reageren is er niet. Toch geven we hier een aanzet van wat de mogelijkheden zijn.

4.2.1 Het slachtoffer

- luister naar het kind, blijf rustig
- neem het kind altijd serieus met klachten over pesten
- laat het kind voortdurend weten dat je van hem/haar houdt, dat je hem/haar respecteert
- geef aan dat het kind best niet kan reageren
- leer het kind voor zichzelf op te komen
- bespreek welke situaties het kind het beste kan vermijden
- maak complimenten elke keer als het kind iets goeds doet
- geef het kind verantwoordelijkheden
- stimuleer het ontwikkelen van sociale vaardigheden
- schakel het anti-pestteam in

4.2.2 De pester en de meeloper(s)

- praat met het kind
- maak duidelijk dat je het gedrag niet accepteert
- achterhaal oorzaken
- probeer het kind te laten beseffen wat het aanricht
- besteed aandacht aan het kind
- leer ander gedrag aan
- geef het goede voorbeeld
- beloon het kind wanneer het beter gedrag vertoont
- schakel het anti-pestteam in

4.2.3 De omstaander(s)

- neem andere kinderen en ouders steeds ernstig wanneer zij over pesten praten
- laat pesten niet zomaar voorbijgaan

Anti-pestprotocol MPIGO DE VLOEDLIJN

- praat erover met het kind
- besef dat je kind last kan hebben van een onveilige sfeer in de klas/school
- schakel de school in

5 Welke sancties worden opgelegd?

In de school is er een beloningssysteem, maar ook een sanctiebeleid aanwezig. Dit werd door onze werkgroepen, in samenwerking met directie en andere organen, uitgewerkt.

Wat vinden wij terug in het sanctiebeleid over gedrag van leerlingen ten opzichte van leerlingen?

Respect voor elkaar - sanctiebeleid

Hieronder verstaan wij 'Respect t.o.v. personeel en medeleerlingen'.

Wij streven naar vriendelijkheid en beleefdheid t.o.v. personeel en medeleerlingen. Een eigen mening hebben en tevens durven opkomen voor die mening zal door iedereen gerespecteerd worden, als dit gebeurt op een verantwoorde manier. De personeelsleden op school hebben het beste voor met alle leerlingen. Er zal niet geduld worden dat leerlingen zich verbaal of fysisch agressief gedragen tegenover medeleerlingen en/of personeelsleden.

Hieronder het sanctiebeleid dat de school toepast.

Verbale agressie lln.:

De collega die het probleem ziet, beslist over een sanctie, voert de straf uit en volgt op (herstel).

Verbale agressie volw.

De collega die het probleem ziet, beslist over een sanctie, voert de straf uit en volgt op (herstel).

Fysieke agressie lln.:

De collega die het probleem ziet, beslist over een sanctie, voert de straf uit en volgt op (herstel). Collega's breken elkaars straf niet af, indien collega's hulp nodig hebben, geven ze elkaar een "seintje". Op die manier wordt er niet ingegrepen als de collega dat zelf niet wil en is er hulp als de collega daar nood aan heeft.

Fysieke agressie volw.:

Schorsing op een afgesproken dag met het semi. Indien de lln. de dag zelf ook uit de klas moet, dan wordt de lln verwijderd bij een andere leerkracht.

Indien de lln. tijdens de schorsing niet werkt, krijgt de lln. het werk mee als huiswerk of tijdens de speeltijden de volgende dagen. Dezelfde blaadjes worden gegevens als in de klas? (Spreiden van werk voor lrr. en lln. op die manier meer gemotiveerd?).

Brief opsturen naar de ouders. Collega kan klacht indienen en door arts laten vaststellen.

Weglopen:

Binnen:

Time-out: vaste plaats binnen de school afspreken? Liever dat ze weglopen uit frustratie dan vechten?

Profiteren: Tijd/werk inhalen tijdens leuke momenten.

Buiten:

Terugkeren: tijd/werk inhalen tijdens leuke momenten.

Anti-pestprotocol MPIGO DE VLOEDLIJN

Wegblijven: politie verwittigen, verantwoordelijke bepaalt sanctie.

Stelen:

Toegeven: Minder zware straf.

Liegen: Verantwoordelijke bepaalt straf.

Indien het onduidelijk is welke straf geschikt is, kan er altijd advies ingewonnen worden bij de klasleerkracht of bij de ortho's/psycho

Respect voor schoolmaterialen.

De leerlingen dienen zorg te dragen voor de schriften, boeken en andere materialen die door de school ter beschikking gesteld worden. Bij opzettelijk aangebrachte schade aan materialen van de school, kunnen de kosten ter vervanging of ter herstelling doorgerekend worden aan de ouders.

Respecteer ook het gerief van anderen. Iets opzettelijk wegnemen of beschadigen zal gesanctioneerd worden en indien nodig zal de school niet nalaten om verdere stappen te zetten bij bevoegde instanties.

Ruilen

Ruilen is op onze school niet toegestaan en indien dit toch gebeurt dan is de school niet verantwoordelijk voor de gevolgen hiervan. De school kan geenszins verantwoordelijk worden gesteld voor eventuele financiële of materiële verliezen die voortvloeien uit het ruilen.

Wat niet op school thuishoort

De school is niet verantwoordelijk voor verlies van of beschadigingen aan voorwerpen (GSM, I-Pod, Skate-board, ...) of elektronische spelletjes die niet noodzakelijk zijn om de lessen te volgen maar die toch zonder voorafgaandelijke, schriftelijke toestemming door de directeur van thuis worden meegebracht.

Voorwerpen die de veiligheid van andere leerlingen in gevaar kunnen brengen, horen niet thuis op onze school. Er worden geen (namaak)wapens, zakmessen of puntige voorwerpen die schade kunnen berokkenen aan anderen, meegebracht naar school!

Worden die voorwerpen toch meegebracht dan kunnen die in beslag genomen worden. De ouders kunnen de in beslag genomen voorwerpen persoonlijk komen afhalen bij de directeur.

6 Methodes om pestgedrag aan te pakken

6.1 NO BLAME AANPAK

De No Blame aanpak is niet een bestraffende, maar een probleemoplossende methode om met pestproblemen om te gaan. De methode werkt zo "geruisloos" mogelijk volgens een vast stappenplan. Uitgangspunt is dat het belangrijker is het probleem op te lossen dan de pester te straffen.

Kenmerkend is dat een beroep wordt gedaan op de kracht van de groep. De groep krijgt de verantwoordelijkheid voor de oplossing en genereert zelfvertrouwen wanneer ze merkt dat hun inspanningen resultaat opleveren.

Pesters hebben moeite om zich in te leven in de gevoelens van anderen. Zij beseffen niet wat de gevolgen van hun gedrag zijn voor de gepeste leerling en zijn vaak geschokt wanneer ze daarmee geconfronteerd worden. De No Blame aanpak biedt het voordeel dat het empathisch vermogen van de pester(s) en meeloper(s) worden vergroot.

► Stap 1 **Gesprek met de gepeste leerling**

De begeleider gaat in gesprek met de gepeste leerling. Het gaat in dit gesprek om het effect van het pesten op de gepeste leerling. Wat zijn z'n gevoelens? De leerling kan dit eventueel in een brief of een tekening weergeven. Verder wordt de procedure van de aanpak besproken. De begeleider vraagt toestemming aan de leerling om de brief of tekening te gebruiken. De leerling geeft aan welke leerlingen hij graag in de volgende stap in de supportgroep uitgenodigd wil hebben.

► Stap 2 **Regel een gesprek met de supportgroep**

Uitgenodigd worden de pester(s), meeloper(s) en ook leerlingen van wie men een positieve groepsinvloed kan verwachten (omstaander(s)). De gepeste leerling is niet aanwezig bij dit gesprek.

► Stap 3 **Leg het probleem uit en kweek empathie**

In het gesprek legt de begeleider het probleem uit. Hij legt uit dat er een leerling is die zich erg ongelukkig voelt en dat de aanwezige leerlingen een bijdrage kunnen leveren om de leerling in kwestie te helpen. De begeleider vermijdt ieder vorm van beschuldiging en geeft duidelijk aan dat niemand straf krijgt.

► Stap 4 **Deel de verantwoordelijkheid**

De begeleider vertelt dat iedereen in de klas er medeverantwoordelijk voor is dat anderen zich prettig en veilig voelen. De supportgroep is bij elkaar geroepen om te helpen het probleem op te lossen.

► Stap 5 Vraag naar ideeën van elk groepslid

De begeleider vraagt aan iedere deelnemer om na te denken over manieren om het pesten te stoppen en het voor de gepeste leerling weer aangenaam te maken. Hij vraagt aan de leerlingen om hun ideeën zo concreet mogelijk te maken door hun zinnen te beginnen met "ik".

► Stap 6 Laat het aan de groep over

De leerlingen gaan nu aan het werk. Ze moeten de gelegenheid en de tijd krijgen hun goede voornemens uit te voeren. De begeleider spreekt wel af dat hij hen na één of twee weken weer zal spreken.

► Stap 7 Gesprek met ieder afzonderlijk na één of twee weken

De begeleider vraagt aan alle leerlingen van de supportgroep afzonderlijk, inclusief de gepeste leerling, of er iets verbeterd is. Misschien zijn niet alle voornemens geslaagd maar het belangrijkste is dat het pesten gestopt is.

6.2 De vijfsporenaanpak.

De vijfsporenaanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten, namelijk:

1. het gepeste kind
2. de pester en/of de meeloper(s)
3. de omstaander(s)
4. de ouders
5. het leerkrachtenteam

Het gepeste kind

Naar het kind luisteren en haar/zijn probleem serieus nemen.

Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.

Samen met het kind werken aan oplossingen.

Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.

De pester en/of de meeloper(s)

Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.

Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.

Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.

Zorgen dat het kind zich veilig voelt, uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.

De omstaander(s)

Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.

Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.

Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

De ouders

Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.

Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.

Gesprek met de ouders van het gepeste kind

Gesprek met de ouders van de pester

Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning

Het leerkrachtenteam

Het team wordt door de mentor geïnformeerd over de situatie, de verantwoordelijkheid wordt gedeeld.

6.3 Peer Mediation

Leerlingen bemiddelen zelf bij conflicten tussen leerlingen. Zij begeleiden als neutrale bemiddelaar tussen leerlingen die met elkaar een conflict hebben.

De drempel om conflicten met leerlingen te bespreken is lager dan bij het bespreken met leerkrachten. Leerkrachten worden ontlast, leerlingen leren sociale vaardigheden en ontwikkelen meer zelfvertrouwen. Het is een zeer effectieve werkwijze door de snelheid en het informele karakter.

De ervaringen zijn positief: bij meting blijkt peer mediation bij te dragen aan het veiligheidsgevoel bij leerlingen en leerkrachten. Ook neemt het aantal incidenten met (verbaal) geweld drastisch en blijvend af.

Voor peer mediation worden kinderen getraind in hun rol als mediator (training pestweb voorbeelden op <http://www.pestweb.nl>).

6.4 Kwaliteitscirkel

Wanneer iemand in de groep gepest wordt, kun je samen met de kinderen een oplossing bedenken. De kwaliteitscirkel kan daarbij een methodiek zijn.

De kinderen werken in een groepje samen om het pestprobleem nader te bestuderen en een oplossing te bedenken. De groep bestaat uit vijf of zes kinderen, die regelmatig bij elkaar komen. Als leerkracht besteed je aandacht aan de vaardigheden die nodig zijn om een probleem op te lossen. Er wordt ook aandacht besteed aan het geven van ideeën, het onderzoeken en oplossen van het probleem.

De kwaliteitscirkel kan een effectieve manier zijn om het pesten tegen te gaan. De kinderen bedenken zelf een plan van aanpak en zullen daarom meer gemotiveerd zijn om hier ook naar te handelen. De kinderen hebben zelf het gevoel controle te hebben over de situatie, zij hebben zelf een actieve rol om het pesten tegen te gaan.

De kwaliteitscirkel loopt volgens de volgende stappen:

1. Groepen vormen
2. Brainstormen over het probleem
3. Aspect van het probleem selecteren
4. Het aspect nader onderzoeken
5. Oorzaken benoemen
6. Oplossingen bedenken
7. Presenteren van het probleem met de oplossing
8. Evalueren van de aangedragen oplossing

De oplossingen die uit de kwaliteitscirkel voort komen zijn vaak zeer praktisch en meteen toepasbaar door de kinderen.

6.5 Aanpak Cyberpesten.

1. Leerlingen bewust maken van de gevaren op internet, de effecten van digitaal pesten en de strafbare feiten.
2. Het vastleggen van internetgedrag door samen met de leerlingen regels op te stellen.
3. Pesten bespreekbaar maken in de klas en leerlingen elkaar daarop laten aanspreken.
4. Beloningen maar ook de sancties van het pestprotocol consequent toepassen.
5. Het schoolreglement aanpassen. Bijvoorbeeld: "het maken van opnames van medeleerlingen en leerkrachten zonder toestemming kan leiden tot schorsing/verwijdering/disciplinaire maatregelen"
6. Ouders informeren op een info- of ouderavond. Ouders zijn in het algemeen niet goed op de hoogte van wat hun kind op internet doet. Alleen door met de ouders samen te werken is digitaal pesten aan te pakken.

Wat te doen als een leerling meldt dat hij/zij steeds lastig gevallen wordt via internet (stalking)?

- Geef steun en luister naar de leerling
- Leer de leerling assertief te zijn: nee zeggen, contact afsluiten
- De leerling niet laten ingaan op de stalker door contact af te sluiten
- Breng de ouders op de hoogte
- Adviseer de ouders en de leerling om bewijslast te verzamelen
- Adviseer de ouders aangifte bij de politie te doen

Wat te doen als een leerling meldt dat er wordt geroddeld via facebook of MSN?

- Geef steun en luister naar de leerling
- Adviseer de leerling berichten te bewaren en op te slaan
- Probeer de dader te achterhalen via systeembeheerder en slachtoffer

Anti-pestprotocol MPIGO DE VLOEDLIJN

- Bespreek het met de mentor/vertrouwenspersoon
- Spreek de pesters aan
- Voer eventueel een groepsgesprek
- Neem contact met de ouders op

Hoe de dader opsporen?

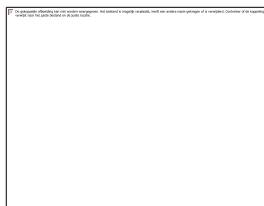
Soms is de identiteit van de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Je gebruikt daarvoor de zogenaamde logfiles van de schoolserver (centrale computer). Vanzelfsprekend heb je daar wel (technische) ondersteuning van een ICT-coördinator, systeembeheerder en/of externe beheerder voor nodig. Ga na wanneer het bericht verstuurd is en welke klas op dat moment gebruik maakte van de computers. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Soms is het niet mogelijk een dader te achterhalen en zit er niets anders op dan het slachtoffer te ondersteunen. Dat kan het beste door het slachtoffer op het hart te drukken niet te reageren op 'hate-mail' of andere ongewenste berichten.

Blokkeren van afzenders

Sommige programma's hebben de mogelijkheid om specifieke afzenders te blokkeren. Wanneer ouders meer informatie wensen hierover, kunnen zij steeds terecht op school. Op de duur loont het wellicht de moeite de leerling een nieuw e-mail adres te geven. Vertel je leerlingen dat ze altijd heel voorzichtig moeten zijn met het doorgeven van hun e-mail adres aan anderen.

Digitaal pesten is strafbaar

Verschillende vormen van digitaal pesten zijn strafbaar. Daar kun je hier meer over lezen:

Leerlingen realiseren zich dat vaak niet. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld.

7 10 gouden regels voor kinderen

1. Je beoordeelt andere kinderen niet op hun uiterlijk.
2. Je sluit een ander kind niet buiten van activiteiten.
3. Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
4. Je scheldt een kind niet uit en je verzint geen bijnamen.
5. Je lacht een ander kind niet uit en je roddelt niet over andere kinderen.
6. Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
7. Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
8. Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen
9. Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht.
10. Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de leerkracht. Dat is geen klikken.

DEEL B: Hoe reageren bij pesten?

1 Mogelijke preventiemaatregelen

- Verscherpt toezicht houden op plaatsen die pesten vergemakkelijken (toiletten, kleine hoekjes op de speelplaats,...).
- Verspreid toezicht doen op de speelplaats en een deel van de speelplaats voor je rekening nemen.
- Geleid spelen.
- Vermijden om tijdens het toezicht met de rug naar de kinderen te staan.
- Bij het begeleiden van rijen ervoor zorgen dat er iemand vooraan en iemand achteraan de rij loopt zodat de groep constant in het oog kan gehouden worden.
- Tijdens kringgesprekken pesten bespreekbaar maken.
- Deelnemen aan de anti –pestweek.
- Het anti-pestteam kenbaar maken aan de leerlingen door het uithangen van een affiche.
- De anti-pest postbus.
- Cyberpesten: een preventiecampagne organiseren.

2 Concrete aanpak

2.1 Leerlingniveau

- Op leerlingniveau wordt de No-Blame methode gehanteerd + opstellen van antipestcontract

2.2 Klasniveau

- Op klasniveau wordt aandacht besteed aan pesten tijdens de lessen sociaal-emotionele opvoeding
- Daarnaast behouden we de No-Blame methode als basishouding.

2.3 Schoolniveau

Binnen de school worden 3 strategieën onderschreven bij het aanpakken van pesten:

1. Vijfsporenaanpak: bij individuele gevallen + opmaken antipestcontract
2. No Blame: dit wordt gezien als een basishouding.
3. Cyberpesten: wanneer er door leerlingen klachten komen rond cyberpesten kan er, na overleg met de ouders, actie ondernomen worden. Afhankelijk van de aard van de problemen worden er acties ondernomen. Hiervoor gebruiken we bovenstaande methoden en wanneer nodig kunnen er externe diensten bij betrokken worden.

3 Contactpersonen binnen de school

Als leerkracht ben je de eerste vertrouwenspersoon van het kind.

Verder zijn ook onze psychologen, de orthopedagogen, de leden van het antipestteam en de directeur steeds aanspreekbaar.

Ook het CLB wordt ingeschakeld, wanneer de aanpak binnen de school onvoldoende resultaat oplevert.